

inženjerski biro d.d.
(za poslovne i računalne usluge)
adresa: Heinzelova 4a, p.p. 314,
10000 Zagreb, Republika Hrvatska
telefon: 00385/1 46 00 888
faks: 00385/1 46 00 875
e-mail: ingbiro@ingbiro.hr
web: www.ingbiro.hr; www.ingbiro.com

ZA NAKLADNIKA
dr. sc. Mladen Mlinarević, glavni direktor

HREDNICI KNJIGE
prof. dr. sc. Nada Bodiroga-Vukobrat
prof. dr. sc. Dario Derda
dr. sc. Ana Pošćić

LEKTORICA
Dejana Golenko, prof.

GRAFIČKA HREDNICA
Ana Marija Perić, dipl. ing.

ISBN 978-953-262-056-6

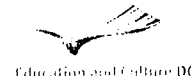
CIP zapis dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 782143

Tisak: A. G. MATOŠ d.d., Samobor, Antuna Gustava Matoša 4

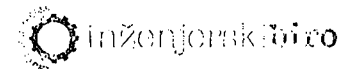
This project has been funded with support from the European Commission. This publication [communication] reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Zbirka presuda Europskog suda (Izbor recentne prakse)

uredili:
Nada Bodiroga-Vukobrat
Dario Derda
Ana Pošćić

Lifelong Learning Programme

Zagreb, 2011.

Autori:

Martina Bajčić

Vlatka Butorac Malnar

Dario Đerđa

Ivo Eškinja

Stjepan Gadžo

Dejana Golenko

Želimir Gržančić

Hana Horak

Dionis Jurić

Adrijana Martinović

Igor Martinović

Emilia Mišćenić

Aleksandra Popovski

Ana Pošćić

Vanja Smokvina

Darko Šorak

Marjeta Tomulić Vehovec

Danijela Vrbljanac

Sandra Winkler

Antonija Zubović

Nataša Žunić Kovačević

Praksa Europskog suda u pravu zaštite potrošača (II)

Danijela Vrbljanac, mag. iur.*

Presude Europskog suda u predmetu C-404/06 *Quelle AG v. Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände* i spojenim predmetima C-240/98 do C-244/98 *Océano Grupo Editorial SA v. Rocío Murciano Quintero* (C-240/98) i *Salvat Editores SA v. José M. Sánchez Alcón Prades* (C-241/98), *José Luis Copano Badillo* (C-242/98), *Mohammed Berroane* (C-243/98), *Emilio Viñas Feliu* (C-244/98)

1. UVOD

Direktiva Vijeća 93/13/EEZ o nepoštenim odredbama u potrošačkim ugovorima i Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 1999/44/EZ o određenim aspektima prodaje potrošačkih roba i s njima povezanih jamstava za ispravnost prodane stvari (garancije) ulaze u najbitnije sekundarne izvore europskoga prava vezane uz zaštitu potrošača. Obvezu usklađivanja s ovim dijelom pravne stečevine, Republika Hrvatska je ispunila tako da je Direktivu 93/13/EEZ unijela u Zakon o zaštiti potrošača (NN 79/07, 125/07, 79/09, 133/09), dok je Direktiva 1999/44/EZ preuzeta u odredbama Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08).

Dalje se prikazuju dvije presude Europskog suda vezane uz navedene direktive. Presude su značajne, ne samo zbog važnosti odluka donesenih povodom prethodnog pitanja, već i zbog rastućeg interesa za ovu granu prava u Republici Hrvatskoj uslijed skorašnjeg punopravnog članstva u Europskoj uniji. Također, treba spomenuti činjenicu da tumačenje odredaba spomenutih direktiva, izneseno u presudama Europskog suda obvezuje hrvatski sud kada on primjenjuje navedene odredbe. Slijedom navedenoga, smatramo da bi sažeti prikaz uz korištenje terminologije koja je usklađena s onom hrvatskoga zakonodavstva, mogao biti značajan hrvatskoj znanstvenoj i stručnoj javnosti.

2. PRESUDA EUROPSKOG SUDA OD 17. TRAVNJA 2008. U PREDMETU C-404/06 *QUELLE AG V. BUNDESVERBAND DER VERBRAUCHERZENTRALEN UND VERBRAUCHERVERBÄNDE* [2008] ECR I-02685

Zaštita potrošača – Direktiva 1999/44/EZ – prodaja potrošačke robe i s njima povezanih jamstava za ispravnost prodane stvari (garancije) – pravo prodavatelja zahtijevati naknadu za uporabu stvari u slučaju kada je stvar, koja nije sukladna ugovoru, zamijenjena – pravo na uporabu stvari koja nije sukladna ugovoru bez obveze plaćanja naknade

Činjenično stanje

Quelle, društvo koje se bavi kataloškom prodajom, prodalo je, i u kolovozu 2002., dostavilo štednjak za privatnu uporabu gospođi Brüning. Početkom 2004. godine gđa Brüning je utvrdila da uređaj nije sukladan ugovoru koji je sklopila, a kako popravak nije bio moguć, vratila je uređaj prodavatelju koji ga je zamijenio za novi štednjak. Društvo Quelle je zahtijevalo od gđe Brüning isplatu iznosa od 69, 97 EUR kao naknadu za uporabu prvotno poslanog uređaja.

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände (Bundesverband), njemačka udruga za zaštitu potrošača, u ime gđe Brüning, podigao je tužbu kojom je zahtijevao povrat isplate navedenog iznosa te je tražio zabranu da Quelle, u slučajevima kada se stvar, koja nije sukladna ugovoru o prodaji, zamjenjuje za stvar bez nedostatka, traži isplatu naknade za uporabu te stvari. Prvostupanjski sud donio je presudu kojom je naložio Quelle povrat iznosa kojeg je isplatila gđa Brüning, ali je odbio drugi dio tužbenog zahtjeva. Žalbe objiju strana su bile odbijene pred Njemačkim saveznim sudom.

Navedeni je sud istaknuo da prema st. 4. § 439. te st. 1. i st. 2. t. 1. § 346. BGB-a prodavatelj, u slučaju kada se stvar koja nije sukladna ugovoru zamjenjuje, ima pravo na naknadu zbog uporabe te stvari do trenutka zamjene. Sud je također izrazio sumnju u ispravnost takve zakonske regulacije koja nameće financijski teret potrošaču. Napomenuo je da se u ovom slučaju ne može poslužiti interpretacijom koja bi ispravila taj dio nacionalnog zakonodavstva, jer bi interpretacija koja bi oduzela prodavatelju pravo na isplatu naknade bila suprotna relevantnim odredbama BGB-a, što je zabranjeno § 20. st. 3. Grundgesetz-a

* Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci.

(Njemački ustav) prema kojem je sudska vlast prilikom odlučivanja vezana zakonom.

Razmatrajući jesu li odredbe BGB-a u skladu sa zakonodavstvom Zajednice, Njemački savezni sud odlučio je zastati s postupkom i obratiti se Europskom sudu sa slijedećim **prethodnim pitanjem**:

„Trebaju li čl. 3 st. 2. Direktive, zajedno s prvim podst. st. 3. čl. 3. i st. 3. čl. 4. ili treći podst. st. 3. čl. 4. Direktive tumačiti tako da isključuje nacionalno zakonodavstvo koje propisuje da, ukoliko je stvar koja nije bila sukladna ugovoru zamijenjena za stvar bez nedostatka, prodavatelj ima pravo zahtijevati isplatu naknade od potrošača zbog uporabe prvotno predane stvari?“

Dopuštenost prethodnog pitanja

Društvo *Quelle* prigovorilo je dopuštenosti prethodnog pitanja, objašnjavajući da je njemački sud utvrdio da odredbe nacionalnog prava, kojima je Direktiva preuzeta, ne daju prostora drugačijoj interpretaciji, a njemačko ustavno pravo onemogućava interpretaciju *contra legem*. *Quelle*, dakle, ističe da, u slučaju drugačijeg objašnjenja čl. 3. Direktive od strane Europskog suda, nacionalni sud ne bi mogao uzeti u obzir stav Europskog suda.

Europski sud je istaknuo da se postupci prema čl. 234. UEZ-a⁶⁵ temelje na odvojenosti funkcija nacionalnog suda i Europskog suda te da je na nacionalnom sudu da procijeni činjenično stanje u pojedinom predmetu i donese odluku o potrebi upućivanja prethodnog pitanja kako bi pravilno presudio. U slučajevima kada se upućeno prethodno pitanje tiče interpretacije prava Zajednice, Europski sud je obavezan donijeti presudu (vidi predmete C-419/04 *Conseil général de la Vienne* [2006] ECR I-5645, t. 19 i C-119/05 *Lucchini* [2007] ECR I-0000, t. 43). Europski sud može odbiti donošenje presude o prethodnom pitanju ukoliko je očito da interpretacija prava Zajednice koja se traži nije povezana s činjeničnim stanjem u glavnom postupku, zatim ako je problem hipotetske prirode ili ako Europski sud nema činjenične ili pravne podloge potrebne da bi pružio koristan odgovor na upućeno pitanje (vidi predmet *Conseil général de la Vienne*, t. 20 i *Lucchini*, t. 44).

⁶⁵ Ugovor o Europskoj zajednici (UEZ).

Europski sud zaključio je da u konkretnom slučaju treba odlučiti o prethodnom pitanju te dodao da eventualna nemogućnost da nacionalni sud tumači odredbe nacionalnog prava u svjetlu odgovora na prethodno pitanje ne utječe na njegovu obvezu da odgovori na pitanje.

Iz obrazloženja presude

Prema Bundesverbandu, Komisiji Europskih zajednica, španjolskoj i austrijskoj vladi čl. 3. st. 3. Direktive daje potrošaču pravo, ne samo na besplatan popravak stvari koja nije sukladna ugovoru, već i besplatnu zamjenu stvari koja nije sukladna ugovoru. Element besplatnosti je prisutan u svim situacijama koje pokriva ta odredba te se treba primjenjivati u potpunosti kako bi se potrošača štitilo od rizika snošenja financijskog tereta koji bi ga mogao obeshrabriti u ostvarivanju njegovih prava.

Njemačka je vlada istaknula kako Direktiva ne daje jasan odgovor na pitanje može li prodavatelj tražiti naknadu za uporabu stvari u slučaju zamjene stvari koja nije sukladna ugovoru. Preambula Direktive postavlja načelo prema kojem su države članice slobodne regulirati situaciju u kojoj se od potrošača traži isplata naknade za uporabu stvari.

Europski sud je istaknuo kako treba imati na umu da je prema st. 1. čl. 3. Direktive prodavatelj odgovoran za činjenicu da stvar nije bila sukladna ugovoru u trenutku prijelaza rizika na kupca. Stavak 2. čl. 3. Direktive navodi prava potrošača u slučaju kada stvar nije sukladna ugovoru. Kao prvo, potrošač može tražiti da stvar bude dovedena u sklad s ugovorom, a ukoliko to nije moguće, može podredno tražiti sniženje cijene ili raskid ugovora. Što se tiče dovođenja stvari u sklad s ugovorom, st. 3. čl. 3. Direktive navodi da potrošač može tražiti uklanjanje nedostatka (popravak) ili zamjenu stvari osim ako je taj oblik urednog ispunjenja nemoguć ili neodgovarajući.

Izraz „besplatno“ definiran je st. 4. čl. 3. Direktive i odnosi se na „troškove potrebne da bi se stvar dovela u sklad s ugovorom, osobito poštarinu, troškove rada i materijal.“ Uporaba riječi „osobito“ ukazuje na činjenicu da je lista navedenih troškova primjerična. Element besplatnosti odražava namjeru zakonodavstva Zajednice da osnaži položaj potrošača te iz navedenog slijedi da je aspekt „besplatnosti“, vezan uz prodavateljevu obvezu dovođenja stvari u sklad s ugovorom, bitan element zaštite pružene potrošačima Direktivom.

Europski sud ističe da je takva interpretacija o besplatnosti obveze prodavatelja opravdana i trećim podst. st. 3. čl. 3. Direktive prema kojem popravak ili zamjena stvari treba biti izvršena u razumnom roku, ali i bez značajnijih neugodnosti za potrošača. Takav način zaštite potrošača sukladan je i sa st. 2. čl. 8. Direktive prema kojem je propisani standard zaštite minimalan i države članice ne smiju usvajati rješenja koja pružaju zaštitu ispod propisane, ali mogu predvidjeti rješenja koja u višem stupnju štite prava potrošača.

Što se tiče recitala 15 preambule Direktive u kojem stoji da treba uzeti u obzir uporabu stvari koja nije sukladna ugovoru od strane potrošača, Europski sud je napomenuo da prvi dio recitala spominje povrat isplate dok drugi dio govori o detaljnijoj regulaciji slučajeva raskida ugovora u nacionalnim zakonodavstvima. Iz toga proizlazi da je jasno da se recital 15 preambule Direktive odnosi na slučaj raskida ugovora kod kojeg vrijedi načelo da obje stranke vraćaju primljeno. Suprotno stavu Njemačke vlade, recital 15 ne može se tumačiti kao opće načelo koje omogućava državama članicama da, u svakoj situaciji uključujući zamjenu stvari, uzimaju u obzir uporabu stvari koja nije sukladna ugovoru od strane potrošača.

Vezano uz stajalište Njemačke vlade, koja je istaknula da zamjena stvari koja nije sukladna ugovoru bez isplate odgovarajuće naknade predstavlja stjecanje bez osnove na strani potrošača, Europski sud je upozorio da st. 1. čl. 3. Direktive propisuje odgovornost prodavatelja potrošaču za bilo koji nedostatak zbog kojeg stvar nije sukladna ugovoru koji postoji u trenutku prijelaza rizika na kupca. Ukoliko prodavatelj preda stvar koja nije sukladna ugovoru, on nije potpuno i uredno ispunio obvezu preuzetu ugovorom o prodaji te mora snositi posljedice neurednog ispunjenja. Primajući novu stvar, umjesto one koja nije sukladna ugovoru, na strani potrošača, koji je platio cijenu i time potpuno i uredno ispunio svoju ugovornu obvezu, nema stjecanja bez osnove. On jednostavno prima, sa zakašnjenjem, stvar koja je sukladna ugovoru, a koju je i trebao prvotno primiti.

Konačno Europski sud napominje da su prodavateljevi financijski interesi zaštićeni, s jedne strane, rokom od dvije godine određenim u st. 1. čl. 5. Direktive te, s druge strane, činjenicom da prema drugom podst. st. 3. čl. 3. Direktive prodavatelj može odbiti zamijeniti stvar s

nedostatkom kada bi to bilo neodgovarajuće jer bi nametnulo nerazumne troškove prodavatelju.

Pravorijek

Članak 3. Direktive 1999/44/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o određenim aspektima prodaje potrošačkih roba i s njima povezanih jamstava za ispravnost prodane stvari (garancije) treba tumačiti tako da isključuje nacionalno zakonodavstvo prema kojem prodavatelj, koji je prodao stvar koja nije sukladna ugovoru, može tražiti naknadu od potrošača za uporabu stvari s nedostatkom do trenutka njene zamjene.

3. PRESUDA EUROPSKOG SUDA OD 27. LIPNJA 2000., U SPOJENIM PREDMETIMA C-240/98 DO C-244/98 OCÉANO GRUPO EDITORIAL SA V. ROCÍO MURCIANO QUINTERO (C-240/98) I SALVAT EDITORES SA V. JOSÉ M. SÁNCHEZ ALCÓN PRADES (C-241/98), JOSÉ LUIS COPANO BADILLO (C-242/98), MOHAMMED BERROANE (C-243/98), EMILIO VIÑAS FELIU (C-244/98) [2000] ECR I-04941

Direktiva 93/113/EEZ – nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima – ugovorna odredba o prorogaciji nadležnosti – ovlast suda da po službenoj dužnosti ocijeni je li takva odredba nepoštena

Činjenično stanje

Pred Europskim sudom bile su pokrenute dvije skupine postupaka i to (i) između društva Océano Grupo Editorial SA i gospođe Murciana Quintera te između (ii) društva Salvat Editores SA i gospodina Sánchez Alcón Pradesa, gospodina Copano Badilla, gospodina Berroanea i gospodina Viñas Felia. Postupci su se odnosili na zahtjeve za isplatu iznosa određenih ugovorima o kupoprodaji s obročnom otplatom cijene, sklopljenih između navedenih društava i tuženika.

Između 4. svibnja 1995. i 16. listopada 1996., svaki od tuženika u glavnom postupku sklopio je ugovor o kupoprodaji s obročnom otplatom cijene, koji se odnosio na kupnju enciklopedije. Tužitelji u glavnom postupku prodavatelji su navedenih enciklopedija.

Ugovori su sadržavali odredbu kojom je za sporove proizašle iz ugovora određena nadležnost suda u Barceloni. Niti jedan od tuženika, od kojih

su svi bili stanovnici Španjolske, nije imao prebivalište u Barceloni, dok su tuženici imali svoje glavno mjesto poslovanja u Barceloni.

Kupci enciklopedija nisu podmirili obveze vezane uz obročna plaćanja do dogovorenog datuma pa su prodavatelji, između 25. lipnja i 19. prosinca 1997., pokrenuli pred prvostupanjskim sudom u Barceloni (Juzgado de Primera Instancia No 35 de Barcelona) postupak tužbom u kojoj je bio sadržan prijedlog za izdavanje platnog naloga (*juicio de cognición*).

Tuženici nisu bili obaviješteni o pokretanju postupka budući da sud nije bio siguran treba li se proglasiti nenadležnim. Naime, nacionalni je sud istaknuo da je u više navrata Vrhovni sud u Španjolskoj (Tribunal Supremo) odredio takve ugovorne odredbe o prorogaciji nadležnosti nepoštenima. No, nacionalni je sud napomenuo da su odluke nacionalnih sudova nedosljedne glede pitanja smiju li sudovi po službenoj dužnosti ocijeniti je li ugovorna odredba ništetna, prilikom odlučivanja o vlastitoj nadležnosti.

U tim je okolnostima prvostupanjski sud u Barceloni utvrdio da je potrebno tumačenje Direktive kako bi donio odluku u postupku koji se vodi pred njim. Odlučio je zastati s postupkom i obratiti se Europskom sudu s **prethodnim pitanjem**:

„Uključuje li područje zaštite potrošača određeno Direktivom Vijeća 93/13/EEZ o nepoštenim odredbama u potrošačkim ugovorima od 5. travnja 1993. mogućnost da nacionalni sud po službenoj dužnosti ocijeni je li neka ugovorna odredba nepoštena prilikom odlučivanja treba li o određenom tužbenom zahtjevu raspravljati pred redovnim sudovima?“

Iz obrazloženja presude

Europski sud istaknuo je da, ukoliko se o odredbi ugovora sklopljenog između potrošača i trgovca u smislu Direktive, poput one u glavnom postupku, nije pojedinačno pregovaralo, ona zadovoljava kriterij da je se ocijeni nepoštenom u smislu Direktive. Ovakva ugovorna odredba, kojoj je svrha uspostaviti mjesnu nadležnost suda za sve sporove koji proizlaze iz ugovora prema glavnom mjestu poslovanja trgovca, obvezuje potrošača da prihvati isključivu nadležnost toga suda koji je možda udaljen od njegovog prebivališta. U slučaju sporova koji se odnose na ograničen iznos novca (kao što su to postupci za izdavanje

platnih naloga), troškovi pojavljivanja potrošača pred sudom mogu djelovati obeshrabrujuće i dovesti do njegovog odricanja od pravne zaštite. Takva odredba potpada pod kategoriju ugovornih odredbi kojom se isključuje, ograničava ili otežava pravo potrošača da prava iz ugovora ostvari pred sudom ili drugim nadležnim tijelom kako je to određeno točkom q prvog odjeljka Aneksa Direktive.

Usporedbe radi, Europski je sud spomenuo kako takva ugovorna odredba omogućava trgovcu da se sa sporovima vezanim uz njegovu poslovnu djelatnost ili djelatnost slobodnog zanimanja suočava u njegovom glavnom mjestu poslovanja, što bitno olakšava njegovu pojavljivanje pred sudom.

Iz navedenog treba zaključiti da se ugovorna odredba o prorogaciji nadležnosti, o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, a koja je uključena u ugovor između potrošača i trgovca te koja određuje sud glavnog mjesta poslovanja trgovca isključivo mjesno nadležnim, treba smatrati nepoštenom u smislu čl. 3. Direktive, ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, na štetu potrošača.

Podsjećajući na činjenicu da se Direktiva temelji na postavci da je potrošač slabija strana u odnosu na trgovca, s obzirom na njegovu mogućnost pregovaranja i razinu znanja, Europski sud je upozorio da potrošači često pristaju na sklapanje ugovora čije su odredbe unaprijed sastavljene. Zbog toga je čl. 6. Direktive nametnuo obvezu državama članicama da u nacionalna zakonodavstva unesu rješenje prema kojem nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima ne obvezuju potrošače. U protivnom ne bi bio postignut cilj Direktive, jer potrošači, uglavnom zbog nepoznavanja prava, ne bi zahtijevali pred sudom ocjenu neke odredbe kao nepoštene.

I prema mišljenju Nezavisnog odvjetnika, neravnoteža između trgovca i potrošača može biti ispravljena djelovanjem koje nije vezano isključivo uz stranke u postupku. Zato se odredbom čl. 7. Direktive zahtijeva od država članica da omoguće udrugama za zaštitu potrošača pokretanje postupaka koji će rezultirati zabranom korištenja nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima, čak i ako nisu bile korištene u konkretnom ugovoru.

U sustavu koji zahtijeva implementaciju udruženih tužbi kao preventivnog sredstva protiv nepoštenih odredaba, kako je to navela francuska vlada, sud pred kojim se vodi spor proizašao iz ugovora ne bi smio biti onemogućen ocijeniti odredbu kao nepoštenu samo zbog činjenice da nije postojala inicijativa potrošača za takvu ocjenu. Pravo suda ocijeniti odredbu nepoštenom po službenoj dužnosti, treba shvatiti kao sredstvo kojim se izbjegava da potrošača obvezuju nepoštene odredbe, što je kao cilj postavljeno čl. 6. Direktive, ali i kao sredstvo kojim se djeluje preventivno na pojavljivanje takvih odredaba, čemu teži čl. 7. Direktive.

U situaciji kada Direktiva nije preuzeta, nacionalni sud, prilikom primjene nacionalnog prava, koje je bilo na snazi prije Direktive ili je stupilo na snagu nakon nje, mora tumačiti pravo koje primjenjuje, koliko god je to moguće, u svjetlu izraza i svrhe Direktive, o čemu svjedoči brojna sudska praksa Europskog suda (vidi predmet C-106/89 *Marleasing v. La Comercial Internacional de Alimentación* [1990] ECR I-4135, t. 8, C-334/92 *Wagner Miret v. Fondo de Garantía Salarial* [1993] ECR I-6911, t. 20, i C-91/92 *Faccini Dori v. Recreb* [1994] ECR I-3325, t. 26).

Europski je sud zaključio da nacionalni sud mora, kad primjenjuje odredbe nacionalnog prava, koje su bile na snazi prije usvajanja Direktive te koje su stupile na snagu nakon nje, tumačiti ih, koliko god je to moguće, u svjetlu teksta i svrhe Direktive. U konkretnom slučaju to bi značilo da nacionalni sud treba dati prednost tumačenju koje omogućuje da se sud, čija je nadležnost prorogirana nepoštenom ugovornom odredbom, po službenoj dužnosti oglasi nenadležnim.

Pravorijek

1. Zaštita potrošača propisana Direktivom Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim odredbama u potrošačkim ugovorima uključuje mogućnost da nacionalni sud, prilikom odlučivanja jesu li nacionalni sudovi nadležni za raspravljavanje određenog tužbenog zahtjeva, po službenoj dužnosti ocijeni odredbu ugovora kojeg razmatra nepoštenom.
2. Nacionalni sud mora, kad primjenjuje odredbe nacionalnog prava koje su bile na snazi prije usvajanja Direktive te koje su stupile na snagu poslije nje, tumačiti ih, koliko god je to moguće, u svjetlu teksta i svrhe Direktive. Obveza tumačenja u skladu s Direktivom zahtijeva

da nacionalni sud da prednost tumačenju koje omogućuje da se sud, čija je nadležnost prorogirana nepoštenom ugovornom odredbom, po službenoj dužnosti oglasi nenadležnim.